

Indenrigsministeren (Rode): Jeg maa sige, at jeg tror ikke, at den Sol, Grundtvig talte om, brændte med Spiritus. Men for øvrigt var det nogle mere almindelige Betragtninger, som det ærede Medlem og hans noget mere rolige Meningsfælle fra Stege (Jessen) fremførte, jeg gerne vilde tage op til Betragtning, nemlig med Hensyn til de to Spørgsmaal, som de har ført frem her, Kommuneafstemningen og Marketeriparagraffen.

Med Hensyn til Kommuneafstemningen erindrer jeg om, at det ærede Medlem fra Stege og det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) begge var Medlemmer af Folketinget i 1910, da Folketinget enstemmigt vedtog Kommuneafstemning. Selvfølgelig kan man forandre Standpunkt overfor et saadant Spørgsmaal; men naar man i 1910 har kunnet være med til at gennemføre Kommuneafstemning, kan man dog ikke nu betragte den paa den Maade, som det ærede Medlem fra Næstved gør, som om Indførelsen deraf skulde indeholde et Mistillidsvotum til Kommunalraadene. Det ærede Medlem vil jo vide, at der er en Række af Kommunalraad ude i Landet, som i høj Grad har ønsket, at der var denne Adgang til Kommuneafstemning, men at Indenrigsministeriet faktisk har været afskaaret fra at paabyde den eller regne med den, efter at man under den forrige Lovs Behandling har stemt de Bestemmelser ud. Der er altsaa blandt Kommunalbestyrelserne en almindelig Opfattelse af, at det i mangfoldige Tilfælde kan være ønskeligt at gaa til en saadan Afstemning.

Hvorvidt det, der er foreslaaet, nu er det rette Procenttal af Vælgerne eller det rette Procenttal indenfor Kommunalbestyrelserne, det kan der altid forhandles om; men naar f. Eks. det ærede Medlem fra Stege siger, at det er Mindretallet, man derigennem giver en Ret til at tilsidesætte Kommunalbestyrelsernes Beslutning, saa er dette ganske borte fra, hvad der virkelig er Tale om. Thi hvad man giver et Antal Medlemmer af Kommunalbestyrelsen Adgang til, er i dette Spørgsmaal at høre, hvorledes Stillingen i Kommunen er, og slet ikke noget andet; og det er ikke Mindretallet, der kommer til at tilsidesætte Kommunalbestyrelsens Afgørelse, men Flertallet af de Vælgere i Kommunen, der deltager i Afstemningen, der eventuelt kommer til at gøre det eller eventuelt give sin Tilslutning dertil. Naar det ærede Medlem fra Stege dernæst siger, at det modsatte ikke kan ske, at der, naar man har nægtet en

Bevilling fra Kommunalbestyrelsen, ingen Adgang er til at tilvejebringe en Afstemning, saa maa jeg sige: Ja, men for de ærede Medlemmer, der sidder i Udvalget, har der altsaa ikke i Udvalget været Anledning til at tage Standpunkt hertil, ej heller for mig. Hvorfor har de ærede Medlemmer ikke stillet dette Forslag og ikke ladet os ogsaa faa Anledning til at tage Stilling til den modsatte Afstemning? Jeg vil antage, at adskillige vil sige, at de ikke havde det mindste imod, at ogsaa den modsatte Afstemning kom frem; men ingen af dem, der skulde gøre det, har gjort det. Hvorfor har det ærede Medlem ikke gjort Prøven?

Da det ærede Medlem sagde, at han ikke kendte et eneste Tilfælde, hvor de kommunale Raad ikke havde varetaget, hvad Vælgerne mente i dette Tilfælde, gjorde jeg en kort Afbrydelse, som det ærede Medlem synes at have misforstaaet lidt. Jeg har ikke ved min Afbrydelse villet udtrykke, at jeg vidste mange Tilfælde, hvor Kommunalbestyrelserne ikke havde varetaget Vælgerne Interesser, men at der var mange Tilfælde, hvor Vælgerne er kommet ind til Indenrigsministeriet og har sagt, at der i Sognet var en helt anden Stemning end den, Kommunalbestyrelsen gav Udtryk, idet de beklagede, at de ikke kunde faa Lejlighed til at vise, at de ønskede noget andet end Kommunalbestyrelsen. Jeg har maattet sige til dem: Vi kan ikke paabyde Afstemning, thi Loven giver ikke Tilladelse dertil. Hvis Kommunalbestyrelsen vil have den for sin egen Vejlednings Skyld, har den Lejlighed dertil. Det, der bliver tilbage, er da ofte denne Tvivl om, hvorvidt Kommunalbestyrelsen er Udtryk for det, man i Sognet mener vedrørende dette, eller den ikke er det.

Om dette Spørgsmaal, om der skal gives Bevilling eller ikke, synes det ærede Medlem fra Stege (Jessen) at ville benægte, at det er, hvad mange anser det for at være, et vigtigt Spørgsmaal, et overmaade vigtigt Spørgsmaal. Jeg synes dog, at de Taler, som det ærede Medlem fra Stege og det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) har holdt, tyder paa, at de tillægger det en endogsaa ganske uhyre Vægt og snarest betragter det som et af de allervigtigste Spørgsmaal; i alt Fald viser den umaadelige Varme, som det ærede Medlem fra Næstved udfoldede, at han betragter det som et uhyre vigtigt Spørgsmaal. Men er det saa ikke naturligt at gaa den Vej at sige: Lad os føre dette Spørgsmaal ud